

Wat is COVID-19?

COVID-19 is de ziekte die veroorzaakt wordt door SARS-coronavirus-2 (SARS-CoV-2). SARS-CoV-2 is een nieuwe stam van het coronavirus die in december 2019 voor het eerst bij de mens werd vastgesteld. Er bestaan verschillende soorten coronavirussen, die meestal bij dieren voorkomen. Sommige kunnen echter ook op de mens worden overgedragen.

De uitbraak van COVID-19 die eind 2019 begon, werd op 11 maart 2020 door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) tot pandemie verklaard (1). Het is de eerste pandemie die door een coronavirus wordt veroorzaakt.

Wat zijn de symptomen van COVID-19?

De ernst van COVID-19 varieert van de **volledige afwezigheid van symptomen** (asymptomatische gevallen) tot de volgende ziekteverschijnselen:

- koorts,
- hoesten,
- keelpijn,
- verandering of verlies van smaak- en/of reukvermogen,
- algemene zwakte,
- diarree,
- vermoeidheid,
- spierpijn.

In ernstige gevallen kunnen de volgende symptomen optreden:

- zware longontsteking,
- sepsis (bloedvergiftiging) en septische shock – ontstekingsreactie van het hele lichaam als reactie op de infectie,

die allemaal specialistische medische behandeling en zorg vereisen.

De toestand van de patiënt kan snel verslechteren. Vaak gebeurt dit tijdens de tweede week van de ziekte.

Welke complicaties kunnen zich voordoen bij COVID-19?

Een bepaald percentage COVID-19-patiënten moet worden opgenomen in het ziekenhuis. Sommige hebben zelfs behoefte aan intensieve zorg, soms gedurende een langere periode. Personen met ernstige ademhalingsproblemen hebben soms mechanische beademing nodig, waardoor zij vatbaarder kunnen worden voor secundaire bacteriële infecties. Daarnaast kunnen COVID-19-patiënten te maken krijgen met complicaties als een beroerte of een hartaanval als gevolg van verhoogde bloedstolling. Sommige patiënten ondervinden neurologische symptomen, zoals persoonlijkheids- of bewustzijnsveranderingen.

Het percentage patiënten dat moet worden opgenomen in het ziekenhuis, neemt sterk toe met de leeftijd, met name in de groep patiënten van 60 jaar en ouder en patiënten met onderliggende aandoeningen.

Het risico op overlijden aan COVID-19 neemt eveneens sterk toe met de leeftijd en is duidelijk hoger dan bij influenza (griep). Er zijn steeds sterkere aanwijzingen voor het feit dat sommige

patiënten last kunnen hebben van langdurige klachten als gevolg van besmetting met COVID-19, zoals ademhalingsproblemen en een verhoogde hartslag.

Hoe verspreidt COVID-19 zich?

Aangenomen wordt dat vlermuizen de oorspronkelijke dragers van het virus zijn, maar inmiddels wordt het ook van mens op mens overgedragen.

Als er geen preventieve maatregelen worden genomen, zal naar schatting gemiddeld één besmette persoon tussen twee en drie andere mensen besmetten.

Het virus wordt voornamelijk via luchtwegdruppels en aerosolen overgedragen bij niezen, hoesten of nauw contact met anderen (op een afstand van doorgaans minder dan twee meter). De druppels kunnen worden ingeademd of kunnen op oppervlakken belanden, waardoor anderen ermee in aanraking kunnen komen, met als gevolg dat ze besmet raken wanneer ze hun neus, mond of ogen aanraken. Een besmette persoon kan het virus al twee dagen voordat hij/zij symptomen begint te vertonen overdragen.

Het virus kan op verschillende oppervlakken enkele uren (op koper of karton) of tot enkele dagen (op plastic of roestvrij staal) overleven.

De gemiddelde incubatieperiode voor COVID-19 (d.w.z. de tijd tussen blootstelling aan het virus en het optreden van symptomen) wordt momenteel geschat op ongeveer vijf tot zes dagen, maar bedraagt vrijwel altijd tussen één en 14 dagen.

Wie loopt risico op een HPV-infectie?

Iedereen loopt het risico COVID-19 te krijgen, maar sommige bevolkingsgroepen lopen een groter risico dat zij ernstige aandoeningen oplopen. De symptomen bij kinderen zijn veel minder ernstig dan bij volwassenen.

In een drukke omgeving is de kans op een COVID-19-uitbraak groter. Zo zijn er bijvoorbeeld uitbraken gemeld in gevangenissen, opvangcentra voor vluchtelingen en voedselverwerkende fabrieken. Mogelijk wordt het risico van overdracht verhoogd door koude en vocht.

Groepen met een verhoogd risico op een ernstig COVID-19-beloop zijn:

- personen van 60 jaar en ouder;
- personen met onderliggende aandoeningen, zoals obesitas, hoge bloeddruk, diabetes, hart- en vaatziekten, chronische ademhalingsaandoeningen of een verzwakt immuunsysteem.

Hoe kan COVID-19 worden voorkomen?

Aanbevolen wordt om fysiek afstand te houden (minimaal één of, idealiter, twee meter) ten opzichte van anderen in de openbare ruimte, en om samenscholingen van grote groepen mensen te mijden ter vermindering van het risico op infectie door ademhalingsdruppels.

Een overzicht van de maatregelen die burgers en de samenleving kunnen nemen om de verspreiding van COVID-19 te helpen, vindt u hier: [Infographic: Non-pharmaceutical measures](#).

Het virus dringt het lichaam binnen via de ogen, neus of mond. Daarom is het belangrijk om het gezicht niet met ongewassen handen aan te raken. In alle situaties wordt aangeraden de handen

ten minste 20 seconden lang te wassen met water en zeep of de handen grondig te reinigen met alcoholhoudende oplossingen, gels of doekjes.

Hoe wordt COVID-19 behandeld?

Wetenschappers en artsen onderzoeken momenteel diverse mogelijke behandelingen voor COVID-19.

Zorgverleners behandelen meestal COVID-19-symptomen (in plaats van het virus zelf te bestrijden) door patiënten ondersteunende zorg te bieden (bv. zuurstoftherapie, vochtbehandeling), wat zeer effectief kan zijn.

Bij ernstig zieke patiënten en patiënten in kritieke toestand wordt een aantal geneesmiddelen getest om het virus te bestrijden, maar het gebruik ervan moet nog nader worden beoordeeld. Er zijn diverse internationale klinische proeven gaande om de werkzaamheid van verschillende geneesmiddelen en antistoffen te beoordelen.

Ga voor de meest recente informatie over COVID-19-behandelingen naar de website van het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA): [Treatments and vaccines for COVID-19](#)

Nadere informatie

- Maatregelen van de EU in reactie op COVID-19: [Coronavirus: EU-respons](#)
- De meest recente surveillancegegevens: [COVID-19 situation update worldwide](#)
- COVID-19-pandemie: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19-pandemic>
- Veel gestelde vragen over COVID-19: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/questions-answers>
- Risicogroepen en COVID-19: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/high-risk-groups>
- Hoe u zich en anderen kunt beschermen: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/prevention-and-control/protect-y...>
- Meest recente informatie over COVID-19: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence>

Referentie:

(1) Inleiding van de directeur-generaal van de WHO tijdens de persconferentie over COVID-19, 11 maart 2020: <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>

N.B.: De informatie in dit informatieblad is bedoeld als algemene informatie en mag niet worden gebruikt ter vervanging van de individuele deskundigheid en het oordeel van een professionele zorgverlener.